

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра економіки та менеджменту

Стахів І. М.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни

Теорія прийняття управлінських рішень

спеціальність 073 «Менеджмент»

рівень вищої освіти «бакалавр»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри
економіки та менеджменту
від 10.12.2020 протокол №5

Зав. каф _____ Павленчик Н.Ф.

Методичні вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни «Теорія прийняття управлінських рішень» для студентів спеціалізації 073 Менеджмент

VIII с. (денна форма навчання)

Вступ

Існування людства нерозривно пов'язано із розробкою, прийняттям і реалізацією управлінських рішень. Під теорією прийняття управлінського рішення необхідно розуміти систему знань, які відображають сутність понять "закономірність" і "рішення". З урахуванням закономірностей рішення розробляються, приймаються та реалізуються. Основними рисами теорії прийняття рішень є: об'єктивна реальність, логічна цілісність, здатність до розвитку, відносна самостійність, активний вплив на практику.

Об'єктивним в теорії є перевірка практикою змісту її законів і принципів, а суб'єктивним - форма відображення відповідних теоретичних положень. Необхідною умовою формування теорії прийняття рішень, як складової теорії управління, є визначення її предмета, напрямків вивчення, форм і методів дослідження. В теперішній час переробляється і удосконалюється ряд теоретичних положень теорії управління, які збагачуються дослідженнями теорії і практики передових шкіл управління, знаходяться оптимальні сполучення нових та існуючих раніше поглядів на розробку, прийняття і реалізацію управлінських рішень.

Сутністю прийняття рішень, як процесу, є внутрішня відносно стійка основа управлінського рішення, яка визначає його зміст, роль і місце у функціонуванні і розвитку організації.

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх бакалаврів знань та навичок з основ підготовки та обґрунтування управлінських рішень у сфері менеджменту; формування вмінь використовувати отримані знання при вирішенні конкретних питань.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення основ теорії прийняття управлінських рішень;
- засвоєння методичних підходів щодо аналізу та застосування методів обґрунтування й підготовки управлінських рішень;
- оволодіння навичками самостійного застосування математичного апарату, комп'ютерної техніки та сучасного програмного забезпечення під час проведення економічного аналізу, пошуку та обґрунтуванні управлінських рішень.

Предметом вивчення дисципліни є формування економічно правильних, раціональних управлінських рішень для ефективного функціонування господарських одиниць та економіки країни загалом.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:
Модулів – 2		4-й
Змістових модулів – 2		

Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	<u>073 Менеджмент</u>	Семестр				
Загальна кількість годин – 90		8-й				
		Лекції				
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Рівень вищої освіти: бакалавр	20 год.				
		Практичні, семінарські				
		20 год.				
		Лабораторні				
		-				
		Самостійна робота				
		50 год.				
		Індивідуальні завдання: -				
Вид контролю: залік						

Статус дисципліни: обов'язкова.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усь ого	у тому числі				
Л		С	П	ла б	с.р	
1	2	3	4	5	6	7

Змістовий модуль 1. Суть управлінських рішень і технології їх прийняття						
Тема 1. Основи теорії прийняття управлінських рішень	9	2	2	-	-	5
Тема 2. Класифікація управлінських рішень та школи управління	9	2	2	-	-	5
Тема 3. Технології прийняття управлінських рішень та чинники, що впливають на них	9	2	2	-	-	5
Тема 4. Передбачення у розробці та прийнятті управлінських рішень	9	2	2	-	-	5
Тема 5. Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень	9	2	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	45	10	10	-	-	25
Змістовий модуль 2. Чинники, що впливають на управлінські рішення.						
Тема 6. Інформація та комунікації в менеджменті	9	2	2	-	-	5
Тема 7. Вплив людського чинника на розробку і прийняття рішень	9	2	2	-	-	5
Тема 8. Методи управління	9	2	2	-	-	5
Тема 9. Мотивація як функція менеджменту	9	2	2	-	-	5
Тема 10. Система і процес контролю	9	2	2			5
Разом за змістовним модулем 2	45	10	10	-	-	25
<i>Разом</i>	90	20	20	-	-	50

Семінарське заняття № 1

Тема: Основи теорії прийняття управлінських рішень

Мета: Виявити знання студентів щодо розуміння сутності прийняття рішень, їх функцій.

План

Впродовж двох годин обговорюються наступні питання:

1. Загальні основи прийняття рішень.
2. Функції теорії прийняття управлінських рішень та їх характеристика.
3. Категорії прийняття управлінських рішень.
4. Поняття управлінського рішення.

Семінарське заняття № 2

Тема: Класифікація управлінських рішень та школи управління

Мета: розкриття студентами повної класифікації управлінських рішень, уміння охарактеризовувати різні школи управління.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Класифікація управлінських рішень
 - за характером дії,
 - за часом дії,
 - за напрямом впливу,
 - за способом прийняття,
 - за широтою охоплення,
 - за характером визначеності.
2. Прийняття рішень різними школами управління (Американська, Німецька, Японська, Українська).

Семінарське заняття № 3

Тема: Технології прийняття управлінських рішень та чинники, що впливають на них

Мета: Дати характеристику технології прийняття управлінських рішень. Перевірити знання студентів із розуміння етапів прийняття управлінських рішень.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Технологія прийняття управлінського рішення.
2. Етапи прийняття управлінського рішення.
3. Чинники, що впливають на якість прийняття управлінських рішень.

Семінарське заняття № 4

Тема: Передбачення у розробці та прийнятті управлінських рішень

Мета: перевірка засвоєння матеріалу студентами по темі: передбачення у розробці та прийнятті управлінських рішень.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Сутність поняття «передбачення».
2. Основи прогнозування та класифікація прогнозів.
3. Методи прогнозування.
4. Ділові ігри як метод обґрунтування рішень.

Семінарське заняття № 5

Тема: Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень

Мета: обговорення та закріплення знань у студентів щодо ефективності управлінських рішень.

План

Впродовж години обговорюються такі питання:

1. Основні труднощі, поняття та цілі ефективності прийнятих рішень.
2. Принципи оцінки ефективності рішення.
3. Критерії оцінки ефективності управлінських рішень.
4. Методи оцінки ефективності управлінських рішень.
5. Фактори, що впливають на ефективність управлінського рішення.

Впродовж наступної години відбувається контроль по змістовному модулі № 1 «Суть управлінських рішень і технології їх прийняття».

Семінарське заняття № 6

Тема: Інформація та комунікації в менеджменті

Мета: детальне розкриття студентами питань, які виносяться на семінарське заняття.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Інформація, її види та роль в менеджменті.
2. Носії інформації.
3. Інформаційний бізнес.
4. Інформаційна продукція.
5. Інформаційна послуга.

6. Поняття та характеристика комунікацій.
7. Історія розвитку та моделі комунікацій.

Семінарське заняття № 7

Тема: Вплив людського чинника на розробку і прийняття рішень

Мета: виявити знання студентів щодо розуміння розробки управлінських рішень та вплив людського фактору на них.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Основні риси менеджерів проекту як осіб, що приймають рішення.
2. Система ролей менеджера проекту.
3. Діяльність менеджера і свобода дій.
4. «Коридор свободи». Обмеження свободи вибору.

Семінарське заняття № 8

Тема: Методи управління

Мета: розкриття студентами поняття методів управління, їх структури та класифікації.

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Природа методів.
2. Визначення методів діяльності.

3. Структура методів діяльності.
4. Класифікація методів діяльності персоналу управління.

Семінарське заняття № 9

Тема: Мотивація як функція менеджменту

Мета: охарактеризувати запропоновані питання

План

Впродовж двох годин обговорюються такі питання:

1. Характеристика процесу мотивації.
2. Модель відносин взаємодії.
3. Сучасні теорії мотивації працівників.

Семінарське заняття № 10

Тема: Система і процес контролю

Мета: обговорення сутності та необхідності процесу контролю в організаціях.

План

Впродовж годин розриття студентами таких питань:

1. Поняття та процес контролю.
2. Види контролю.
3. Контроль поведінки робітників в організації.

Впродовж наступної години відбувається контроль по змістовному модулі № 2 «Чинники, що впливають на управлінські рішення».

Рекомендована література

Основна:

1. Теорія прийняття управлінських рішень. М. Негрей, К. Тужик. Центр навчальної літератури, 2018 – 272 с.
2. Теорія прийняття рішень: підручник, М.П. Бутко, І.М. Бутко, В.П. Мащенко, М.І. Мурашко, Т.В. Пепа, Л.Д. Оліфіренко, Г.М. Самійленко. Центр навчальної літератури, 2018 – 360 с.
3. Характеристики Грід. Інструмент для прийняття рішень у будь-якому бізнесі. Мет Воткінсон, КМ-БУКС, 2019 – 368 с.
4. Методи та моделі прийняття рішень у міжнародному бізнесі: підручник. Н.П. Литвиненко. Центр учбової літератури, 2020 – 336 с.

Допоміжна:

1. Розвиток лідерства / Л. Бізо, І. Ібрагімова, О. Кікоть, Т Федорів ; за заг ред. І. Ібрагімової. – Проект “Реформа управління персоналом на державній службі в Україні”, 2012. – 400 с.
2. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : Навчальний посібник [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко / Ч. 1. Теоретико-методологічні засади. – К.: ВПЦ АМУ, 2010. – 276 с.
3. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін. ; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.
4. Керівництво та лідерство в системі державної служби: навчально-методичний посібник / Авт. : Ю. В. Ковбасюк, В. А. Гошовська, Л. А.Пашко – К. : НАДУ, 2011. – 147 с.
5. Прийняття управлінських рішень: організаційно-психологічний аспект: навч. посіб. / М. М. Білинська, Ю. В Ковбасюк – К. : НАДУ, 2011. – 232 с.

6. Аналіз державної політики та прийняття управлінських рішень: навч. посіб. / за заг. ред В. А. Гошовської. – К. : НАДУ, 2010. – 88 с.
7. Мала Н.Т., Процик І.С. Мистецтво прийняття управлінського рішення // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.14. – С. 345–351.
8. Рудьєв В.А. Менеджмент: навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2011. – 312 с.
9. Свістельник І. Р. Пошук інформації в мережі інтернет : лекція / Свістельник І. Р. - Львів, 2019. – 6 с.
10. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 360 с.
11. Скібіцький О.М. Лідерство та стиль роботи менеджера : навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 192 с.